

kondíciójára nézve. — *Czomb-lövéseknél* ha a golyó csontot ért (azaz csonttörés történt), a vad nem bír menekülni, hanem — mint már említettem volt — a megöltöt czombot lógatva, lassan, sántikálva vonul odább; — ellenben ha csonttörés nem történt, a vad igen fürgén elrohan s nem igen kerül meg. — *A far-lövés* (amit egyébiránt vérbeli Nimród produkálni sohasem szokott) csak akkor halálos, ha a golyó a medenczén át behatolva, a vad *egész testét átvágja*. — *Lábszár-lövésnél*, vagyis midőn az egyik első láb lövetik el, a vad nagyon is menekülés-képes s habár kezdetben ugyan bukdácsol is egy kissé, de azután csakhamar megtanul három lábon járni s mihamarább oly gyors iramban szökik tova, mintha semmi baja se történt volna neki. *Hátsó láb-lövésnél* azonban erősen megbénul a vad s betegebb, tehetetlenebb is és csakis (kivált ha kissé magasán találta a golyó) lassú, néha majdnem vontatott menekülésre képes s mihamarább elfekszik. — *A lábszár-lövés* igen sok esetben begyógyulnak, de a megnyomorodott, legtöbbször görbére maradt lábát nem használja a vad, hanem három lábon halad; mindamellett azért gyorsan és biztosan jár. Ha az alsó lábszár lövetik el, az esetben a szétezött alsó rész a legtöbbször lerohad, — de a csonkán maradt tagrész beheged, legfeljebb egy kemény bunkó képződik a forradás körül. Természetesen ugyanezt a lábát járásra nem használhatja a vad, miért is — de általában is — megnyomorodott lábánál rendszeren csak három nyomot találunk a csapatban. — *A szügy-lövésnél* megjegyzendő, hogyha ugyanis jobboldalon hatol be a golyó, akkor a tüdőt, — ellenben ha baloldalon vág be, a szívet találja. — *Bél-lövés* esetében, midőn t. i. a golyó a vastag vagy vékony belek közt hatol be annélkül, hogy a zsigert megsértené, a vad hamar elhever s gyorsan s erősen megbetegszik, kivált ha a vékonybél lövett szét. Ily lövési eseteknél a sebek súlyossága és a vad testi erejéhez képest a sebzett állat viselkedése is különböző. A már ismert jelzéseken kívül jelez azzal is, hogy például a farkas-vad rögtön kivált a csapatból s más irányba vonul, vagy pedig épen nem menekül, hanem derekát erősen összerántva s farkát kinyújtva, lassú lépkedéssel tart egy bizonyos irányba, időközönként meg-megállva s a sebhelyt rész felé tekintve, miközben fejét, nyakát hosszúra kinyújtja. Ha víz van a közelben, okvetlen felkeresi azt. — *A bél-lövést* kapott vad — kivált ha a lépet is megsértette a golyó — leheveredése után csakhamar seblázt kap s ha idő engedtetik teljes elbetegedéséhez, betegágját többé nem hagyja el. Kétes eseteknél, vagy nyomkövetés közben útbaigazítóul szolgálhat a vadásznak az a téveszthetetlen jel is, hogy a bél-lövést kapott vad nem képes hátsó lábaival az első nyomába lépni.

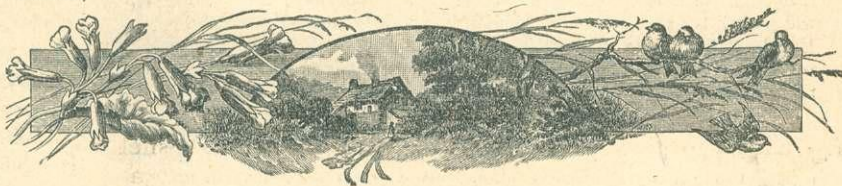
Nem ritkán fordulnak elő olyan esetek, midőn a lövés pillanatában a vad sebjelzését kellőképen meg nem állapíthatjuk; pl. ha a vad magas növényzetben állt, általában ha nagyon fedve volt, vagy pedig szeles időben a szem elé tóduló lőporfüst miatt, mi a kellő kitekintést oly gyakran korlátozza stb. Ily eseteknél sokszor igen jó útbaigazítóul szolgálhat a vadat ért golyó *felütésének*, illetőleg *vágásának*, mint *jelnek*, azon különbözőképen hangzó csattanása is, melyet a lövést követőleg a talált testrész szerint minden esetben hallani. Így például jó vállal-lövésnél a golyó vágása igen éles és

tisztán hallható; de czomb-lövésnél is ilyen a golyó vágása, bordatörés esetében azonban tompa s emellett erős ütést hallani.

Lábszár-, általában csontot ért lövésnél a golyóvágás éles és tisztán hallható; ellenben bél-lövésnél tompa ütésként hangzik.

Lakatos Károly.

(Vége következik.)

A róka kérdéshez.

T. Szerkesztőség! *Gróf Széchenyi Béla* nagy-czeni birtokán, a röjtöki fázánosban észlelte az erdész, hogy egy róka-család tanyát ütött. Márczius 29-én a kiválóan lelkiismeretes és praktikus főerdész, *Rusz Kálmán*, korrekt vadásznak nevelt fiai közül Imre este lesbe állt a rókalyuknál és az első este sikerült a nőstény rókát ellőnie. A lövésre megjelent erdészszel a rókalyuk mindkét bejáratát ellátták vassal. Csütörtökön reggel és este hiába volt a les. Pénteken reggel a hím rókát kimúlva találta a vasban és a rókalyuk nyílásánál s a nyílás előtt 6 darab fiatal stüldőt, 2 ten-

geri nyulat és egy kotlós fázányúkot talált egészen friss állapotban. E kedvező eredmény után a rókalyukat felásatta és 7 darab fiatal szopós rókakölyket talált kimúlva abban. Azt hiszem, ez az eset is, melynek megbízhatóságához szó nem fér, teljesen igazolja, hogy a kan róka gondos családapa. — Sopron, 1901. május 26. — Vadászúdvvel *Szilágyi Imre*, megyei árvsz. ülnök.

Feleletek szerkesztőségünkhöz intézett szakkérdésekre.

Grf. T. Füstetlen (nitro) lőporral nem szokás fegyvert *belőni*, csak *kipróbálni* a fegyverművesnek a végből, nem megye széjjel. Akármilyen szabályos, összetartó (szoros) löképet ad is egy fegyver fekete (rendes)puskapor használata mellett, füstetlen lőpornál ennek nyomát se találjuk, amennyiben csakis hihetetlenül szétszórt, igen nagy terítésű löképet kapunk eredményül, ami nem csak a lőanyag robbanásszerű működését tanúsítja, hanem arról is bizonyosságot nyújt, hogy a lőporadaghoz mérten a sörét-töltés aránya koránt sincs helyesen megállapítva. Mindenesetre több, sőt nyilván *sokkal több* sörétet kellene venni, hogy szabályos löképet adjon a füstetlen lőpor; kérdés azonban, nem származ-

